

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 5 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2018
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

A1.

- Ο συγγραφέας, μέσα από την αφήγηση του φωτός, αναδεικνύει την κυρίαρχη παρουσία του ανθρώπου πάνω στη γη.
- Αφορμώμενος από την κοινή καταγωγή ανθρώπου και πίθηκου, αναδεικνύει την πολιτιστική εξέλιξη του ανθρώπου.
- Εντούτοις δεν επιδείχθηκε ο κατάλληλος σεβασμός προς τη φύση και η ισορροπία διαταράχθηκε.
- Η επιστημονική γνώση αποκωδικοποίησε τους φυσικούς νόμους και οδήγησε στην προσέγγιση της αλήθειας.
- Έχει μεγάλη αξία ότι το φως της γνώσης και της αλήθειας πρωτοεμφανίστηκε στην Ελλάδα.

B1.

α – λάθος

β – λάθος

γ – σωστό

δ – λάθος

ε – σωστό

B2.

A.

Το στοχαστικό δοκίμιο έχει προσωπικό – βιωματικό χαρακτήρα, δηλαδή ο δοκιμιογράφος αναφέρεται σε προσωπικές εμπειρίες. Το ύφος είναι υποκειμενικό και εξομολογητικό, κυριαρχεί το α ενικό («πολλές φορές στις ατέρμονες περιπλανήσεις μου έζησα την Αρχή...»).

Επίσης χρησιμοποιείται κατά κόρον ο εικονοπλαστικός λόγος και η ποιητική λειτουργία της γλώσσας («ο άνθρωπος έχει κοινές ρίζες με τα άλλα θηλαστικά»).

Γενικότερος στόχος του στοχαστικού δοκιμίου είναι η έγερση προβληματισμών και όχι η αυστηρή τεκμηρίωση των επιχειρημάτων. Έτσι, το συγκεκριμένο δοκίμιο εγείρει προβληματισμούς για τη συμπεριφορά μας –αν και νοήμονα όντα- απέναντι στη φύση.

B.

Θεματική περίοδος: «Σε αυτό βοήθησε... επιστήμη»

Λεπτομέρειες – σχόλια: Δεν είναι ίσως τυχαίο... πλανήτες»

Περίοδος – κατακλείδα: δεν υπάρχει

B3.

- Επί + οίκος - συνοικισμός, αποικισμός
- Α + συν + λογισμός - παραλογισμός, νεολογισμός
- Κατά + υπό + τάσσω - προσταγή, διαταγή
- Α + τέρμα - τερματισμός, τερματοφύλακας
- Περί + πλανώμαι - πλάνη, αεροπλάνο

B4.

A. Το ρητορικό ερώτημα προσδίδει αμεσότητα, ζωντάνια και παραστατικότητα στο κείμενο, θέλγει το ενδιαφέρον του αναγνώστη και εγείρει γόνιμους προβληματισμούς σχετικά με τη ραγδαία και επαναστατική επιστημονική πρόοδο.

B. Το κυρίαρχο στοιχείο της αυτοβιογραφίας είναι το προσωπικό και εξομολογητικό ύφος, το οποίο δηλώνεται από τη χρήση του α ενικού προσώπου:

- « το γεγονός είναι ότι σήμερα που διηγούμαι τα πάθη μου...»
- «πολλές φορές στις ατέρμονες περιπλανήσεις μου...»

Γ. Η διπλή παύλα παρέχει πρόσθετο πληροφοριακό υλικό ώστε να δηλωθεί η υπερηφάνεια του αφηγητή, το οποίο όμως δεν επηρεάζει την κατανόηση του κειμένου.

Το θαυμαστικό αποτελεί σχόλιο του συγγραφέα, με το οποίο θέλει να αναδείξει και να δώσει έμφαση στην υπερηφάνεια και το θαυμασμό του για τη συνεισφορά του αρχαιοελληνικού πολιτισμού στην επιστημονική πρόοδο.

Γ1.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΤΟΥ ΝΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΕΙ ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Αιολική, ηλιακή και γεωθερμική ενέργεια αποτελούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που δεν διαταράσσουν την οικολογική ισορροπία και συνεισφέρουν στην οικονομική ανάπτυξη.
- Τουριστική αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος, όπως βουνά, ποτάμια, σπηλιές, δάση. Έτσι, ο άνθρωπος έρχεται πιο κοντά στη φύση, αποτοξινώνεται από τον αστικό τρόπο ζωής, αναζωογονείται και ανανεώνεται ψυχικά και σωματικά.
- Η αξιοποίηση των θαλασσών με την ελεγχόμενη και νόμιμη αλιεία και τις υδατοκαλλιέργειες συμβάλλει στον εμπλουτισμό της υγιεινής διατροφής μας και στην διατήρηση χιλιάδων θέσεων εργασίας.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΥΠΕΡΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΣΤΗ ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΜΕ ΤΗ ΦΥΣΗ

- Ρύπανση θάλασσας, γη και αέρα από την αλόγιστη βιομηχανική ανάπτυξη, αφού τα βιομηχανικά λύματα εκβάλλονται στη φύση, διαταράσσοντας την οικολογική ισορροπία και προκαλώντας καταστροφικές κλιματικές αλλαγές.

- Η άναρχη τουριστική ανάπτυξη οδηγεί στην καταστροφή δασών και παραλιών για την ανέγερση μεγάλων ξενοδοχειακών μονάδων και την οικονομική εκμετάλλευση του φυσικού πλούτου.
- Η έντονη και παράνομη αστικοποίηση οδηγεί στον περιορισμό και καταστροφή των χώρων πρασίνου, στο μπάζωμα ρεμάτων, στην εκβολή λυμάτων στις θάλασσες. Ζοφερά αποτελέσματα είναι οι φυσικές καταστροφές, όπως οι πλημμύρες και οι πυρκαγιές.

Επιμέλεια: Κώστας Φλέγκας